

schootsveld was veel te beperkt) en een batterij licht veldgeschut. De gevechtopstellingen (vrij primitieve loopgraven) waren nog niet klaar; prikkeldraad en kippengaas lagen er nog overheen, 'dientengevolge waren het', aldus Nierstrasz, 'muizenvallen waarin goede uitkijk niet mogelijk was'.¹ Een klein deel van de troepen bezat bovendien niet eens handgranaten. Koeien die men niet meer had kunnen evacueren, zwierven in grote getale in de strook rond.²

In de nacht van 10 op 11 mei zetten de Duitsers om ca. half drie de artilleriebeschieting van de voorpostenstrook in. De onderlinge telefoonverbindingen vielen er uit, slechts een deel kon men herstellen. Nauwelijks werd het licht of de SS'ers begonnen met grote driestheid aan te vallen. Dekking was er genoeg. Zij sprongen van boom tot boom en van schuur tot schuur, een drooggelopen tankgracht konden zij bovendien als loopgraaf gebruiken. Op de noordelijke vleugel rukten zij het snelste op, een deel van de Nederlandse troepen trok hier overhaast terug naar de Grebbeberg, de bedieningsmannschappen van een van de twee stukken veldgeschut meeslepend die nog geen schot gelost hadden (het andere stuk loste er slechts enkele). Het was toen tien uur. Nadien konden de Duitsers de overige troepen niet alleen van het oosten maar ook van het noorden uit aanvallen. De bataljonscommandant, majoor Voigt, die zich in de voorpostenstrook bevond, wilde artilleriesteun van het westen uit aanvragen; eerst viel zijn eigen telefoonverbinding met overste Hennink uit, daarna de telefoonverbinding van de aan hem toegevoegde artillerie-officier-inlichter (die waarnemingen en verzoeken om artilleriesteun moest doorgeven aan de artillerie op en bij de Grebbeberg) en tenslotte bleek het radiozendertje van die officier onbruikbaar, want de accu was leeg. Wel mengden de artillerie van de Grebbeberg en zelfs een batterij uit de Betuwe zich af en toe in de strijd maar bij gebrek aan gegevens konden zij hun vuur niet uitbrengen op de plaatsen waar de Nederlandse troepen daar het dringendst behoefte aan hadden. Groepje na groepje werd omsingeld - enkele boden moedig verzet, de meeste gaven zich spoedig over. Hier en daar hees men nog vóór de komst der SS'ers de witte vlag. 's Middags om half vijf werd majoor Voigt met zijn staf krijgsgevangen gemaakt, om half zes was de weerstand geheel gebroken. Toen had zich van de in de voorpostenstrook opgestelde troepen naar schatting een derde tot de helft op de Grebbeberg teruggetrokken.

Daar voegden sommigen zich bij de strijdende troepen, anderen liepen of reden, hoog opgevend van de formidabele aanvalskracht der Duitsers, verder,

¹ Nierstrasz: *Veldleger*, p. 174. ² A.v., p. 175.